

Ακρόπολη Στεφηλούκου

Νεολιθική εγκατάσταση εντοπίζεται στη νότια κλιτύ μακρόστενου βραχώδους υψώματος (στο κεντρικό/ανατολικό τμήμα της κοιλάδος των Κανακίων), το οποίο χωρίζει το νοτιοανατολικό τμήμα της κοιλάδος από την περιοχή με την πηγή, γνωστή ως Στεφηλούκο, σε πτύχωση του Ακάμαντος. Η εγκατάσταση εντάσσεται στο διαπιστωθέν πλέγμα των Νεολιθικών θέσεων (“χωριών”) στην περιοχή των Κανακίων, όπου παρατηρείται η αρχαιότερη πληθυσμιακή πύκνωση και οικιστική δραστηριότητα στη Σαλαμίνα. Στην περιοχή αυτή έχουν ήδη εντοπισθεί πέντε (5) Νεολιθικές θέσεις, ανάμεσά τους και η μείζων παραλιακή ακρόπολη, όπου εξελίσσεται από το 2000 η συστηματική ανασκαφή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Όλα, σχεδόν, τα επιφανειακά όστρακα στην θέση Στεφηλούκο ανάγονται στον ευρύ ορίζοντα της Νεώτερης-Τελικής Νεολιθικής εποχής (5^η-4^η χιλιετία π.Χ.). Πρόκειται, αναμφισβήτητα, για μία από τις σημαντικότερες, μέχρι στιγμής γνωστές, Νεολιθικές οικιστικές εγκαταστάσεις στη νήσο, σε προνομιούχο σημείο, με προφανή συμμετοχή των κατοίκων της (των πρώτων κατοίκων των Κανακίων) στην γεωργική, κτηνοτροφική και αλιευτική/ναυτική δραστηριότητα.

Η επιφανειακή περισυλλογή στην θέση, επιλεκτικού χαρακτήρα, απέδωσε σημαντικά ευρήματα: θραύσματα αγγείων τριών διαφορετικών κεραμικών κατηγοριών (ερυθρής στιλβωτής, γκριζας/μελανής στιλβωτής και ακόσμητης χονδροειδούς/ημιχονδροειδούς κεραμικής), λίθινα εργαλεία και μικροαντικείμενα, ανάμεσά τους και πέλεκυ από πρασινωπό λίθο, μήκους 4,5 εκ., καθώς και όστρεα του ευρύτατα χρησιμοποιούμενου είδους *Spondylus Gaederopus*.

Σαλαμίς, Κανάκια, Στεφηλούκο. Η πλαγιά με την Νεολιθική θέση, από τα ανατολικά. © Αρχείο Πανεπιστημιακής Ανασκαφής Σαλαμίνας.

Σαλαμίς, Κανάκια, Στεφηλούκο. Αναλημματικός τοίχος, στην πλαγιά με την Νεολιθική εγκατάσταση, από τα νότια/νοτιοδυτικά. © Αρχείο Πανεπιστημιακής Ανασκαφής Σαλαμίνας.

Κανάκια, Στεφηλούκο. Επιλογή οστράκων Νεολιθικών αγγείων από επιφανειακή περισυλλογή. © Αρχείο Πανεπιστημιακής Ανασκαφής Σαλαμίνας.

Κανάκια, Στεφηλούκο. Νεολιθικά λίθινα εργαλεία και όστρεα από επιφανειακή περισυλλογή. © Αρχείο Πανεπιστημιακής Ανασκαφής Σαλαμίνας.